

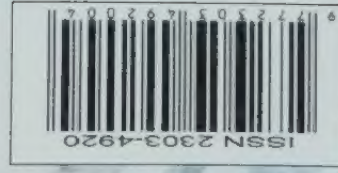
STRIP UMJETNOST THE BEST OF THE BEST

BOSSONA

Godina VIII Zima 2022 Cijena 20 KM/10 Eura, 75 kn, 1200 SD Broj 11

✿ Fernandez
✿ Štepanoff
✿ Maurović
✿ Zsigmond
✿ Žimonić
✿ Burian
✿ Jones
✿ Toppi
✿ Hozo

✿ Ajanović
✿ Dulibić ✿ Krulčić
✿ Farčović ✿ Mesihović
✿ Balta ✿ Mujkić ✿ Pavlović

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK
Alija BALTA

SUPERVIZOR
Midhat AJANOVIĆ AJAN

LEKTOR
Nada SALOM

PRIJEVOD
Branka BERBERJAN OLIVARI

LAYOUT & DTP
Alija BALTA

E-MAIL
revija.bosona@gmail.com

IZDAVAČ
VIŠE OD STRIPA,
Antuna Hangija 121,
Sarajevo

COPYRIGHT
VIŠE OD STRIPA
Autori stripova

CIJENA
20 KM/10 eura

ŠTAMPA
DOBRA KNJIGA, D.O.O. Sarajevo

DISTRIBUCIJA
AGARTHI COMICS, Sarajevo
STRIPOVI NA KVADRAT, Zagreb

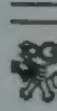
SARADNICI U OVOM BROJU
Istvan Zsigmond, Majo Pavlović, Midhat Ajanović,
Veljko Krulčić, Marko Fančović, Frano Dulibić,
Jimmy Stepanoff, Salmedin Meshović, Andrew Jones

SAVJET LISTA
Sergej KAROV, Midhat AJANOVIĆ, Zoran
DUKANOVIĆ, Marko FANČOVIĆ, Vanja EICHBERGER

ŠTAMPANO UZ PODRŠKU

Ministarstvo
kulture i sporta
Kantona Sarajevo
Ambasada
Republike Češke
u Bosni i Hercegovini

SARAJEVO, 2022.

S A D R Ž A J

1 Neki novi vjetrovi...
Alija BALTA

2 Impressum/Sadržaj

4 Dževad Hozo, velikan bh. (ex-yu) i sv...
Admir MUJKIĆ

14 Lirski striper
Midhat AJANOVIĆ AJAN

18 Dragulj maga stripa
Alija BALTA

19 "Opsada"
Krešo NOVOSEL/Andrija MAUROVIĆ

30 Zdenek Burian - velikan primijenjene umjetnosti
Alija BALTA i Marko FANČOVIĆ

44 "Tarzan" / Bosonin izbor ilustracija/
Zdenek BURIAN

46 Kockica koja nedostaje

52

Ilirik

Salmedin MESIHOVIĆ

"Batanov ustanak" / Čovjek niotkud (1)

51

Jimmy STEPANOFF

68

Eksploatacija

Salmedin MESIHOVIĆ

"Batanov ustanak" / Čovjek "srebrnih" planina (2)

69

Jimmy STEPANOFF

Sergio Toppi - Maestro "blues šrafure"

86

Alija BALTA

87

"Novo svanuće"

Sergio TOPPI

103

Škola (crtanja) stripa / Torzo

Majo PAVLOVIĆ

107

"Zora & Hibernauti" (9/10)

Fernando FERNANDEZ

125

Satirični list "Kerempuh"

Frano DULIBIĆ

136

Fadil Hadžić - mag printanog i vizualnog
medija / Veljko KRULČIĆ

152

Simbol generacije

Midhat AJANOVIĆ AJAN

156

"Epitaf" i oko njega

Krešimir ZIMONIĆ

162

Bibliografija / Stripografija / Animografija

Krešimira Žimonica

164

"Kronike"

Krešimir ZIMONIĆ

© Andrew JONES

Ilirik

PISE

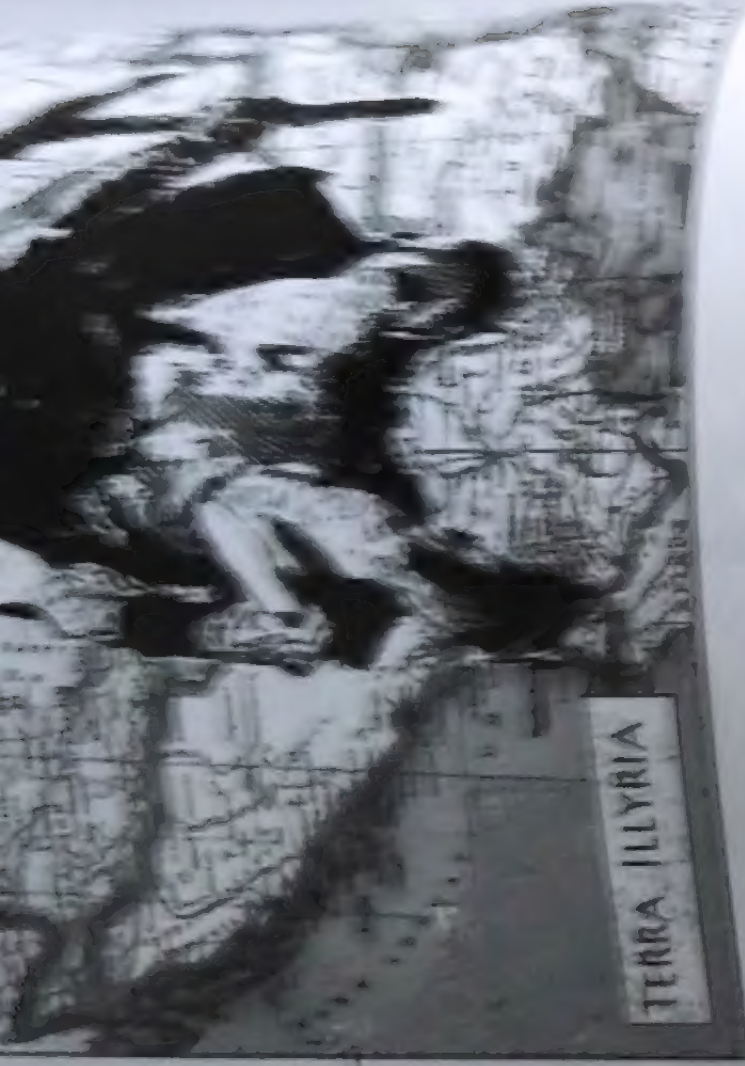
Šilovdin
MEŠTROV

AUTOR

CRTEŽA

Jimmy

STEPANOFF

TERRA ILLYRIA

Nulte godine nove ere, ilirske zemlje su se nalazile u okvirima Imperije kojom je vladao August, prvi rimski car koji je na ruševinama stare Republike stvorio moćni i funkcionalni državni sustav. Osvajanje ilirskih zemalja započelo je dva stoljeća ranije, još u vrijeme stare Republike, ali se zbog snažnog otpora ilirskih naroda odvijalo sporo. I tek je u vrijeme Augusta imperijalna granica postavljena na rijeci Dunavu, a Iliri priznali vrhovnu vlast Rima.

Od jadranske obale pa sve do Dunava prostirala se provincija Ilirik, sa sjedištem u gradu Saloni (današnji Solin kod Splita). Namjesnika provincije je postavljao direktno August i za našu provinciju taj namjesnik je morao dolaziti iz reda rimskog najvišeg, senatorskog staleža. Pored Salone, u provinciji Ilirik su bili bitni i sljedeći gradovi: Naron (Vid kod Metkovića), Skardona (današnji Skradin), Sirmijum (današnja Sremska Mitrovića), Siskija (Sisak), Epidaurum (Cavtat), Skodra (Skadar). Ilirski narodi su bili organizirani u autonomne teritorijalne i upravne oblasti koje su Rimljani zvali *civitates*.

U provinciji se nalazio veliki broj domorodačkih *civitates*, od kojih su najvažniji i najveći bili oni od Delmata (područje zapadnobosanskih kraških polja i primorja od rijeke Krke pa sve do Heregovine), Mezeja (dolina rijeke Sane), Japoda (od Kvarnera do srednjeg Pounja), Liburni (od Kvarnera do Istri do rijeke Krke).

Oserijati (sjeverna Dalmacija oko rijeke Krke), Kolapijani (oko rijeke Kupce), Inati (u Slavoniji). Svaki ilirski narod je imao svoj totem vezan najčešće za određene životinje, kojih su izvodili i svija imena. Jednom totem ovce, Desitijati totem ovca, Bina žabe. Ilirske *civitates* nisu imale pravu samostalnu vanjsku i vojnu politiku, već su kovati zlatni i srebrni novac, bile su obavezane izmiriti Imperiji direktno (*tributum*) i indirektno (*vectigils*) poreze i da šalju mladiće u vojsku u slučaju potrebe.

Prije ulaska u imperijalne okvire Iliri, koji su živjeli u priobalju, nalazili su se na Grke, Rimljane i Orijentalce na polju kulturnog razvitka. Uglavnom su bili utvrdjenim naseljima na vrhovima brdskih i planinskih zaravnika koja se danas nazivaju Do danas je otkriveno na hiljadu ilirskih od kojih su neke bile i iznimno velike i sa monumentalnim zidinama. glava je bilo stočarstvo, poselili su narodi su imali vjerovanja baš kao i najčešći kultovi su im bili bogovi i božanstva zaštitnici.

Rimljani su zaposjeli ilirske zemlje iz izvora metalnih ruda. Zlatna i srebrna su se nalazila u

Produkcija

Rola i produkcija:
ALIJA BACIĆ

Čitač / sinopsis, scenarij /
© JIMMY ŠTEPAHOFF

Štampični saradnik
Štampano u MESIHović

© 2022. BOSONA

atomov ustanak

Epizode:
Štranač / Čovjek niotkud /
Čovjek "srebrnik" planina

Uz drugu epizodu
strip-serijala
"Neronov ustanak"

Eksplotacija

PISE

Šiljmašin

ME=HONK

U okviru rimske provincije Ilirik nisu bili uvršteni samo ilirski narodi, nego i oni koji su bili keltskog porijekla, kao što su Skordisci, Taurisci i Boji. Pojedini ilirski narodi su se nalazili u drugim upravno – teritorijalnim oblastima Imperije. Tako su Histri, pokoreni skoro dva stoljeća ranije i već romanizirani, nalazili se u okviru Italije. Dardanci su pripadali provinciji Meziji, a Taulanti i Desareti provinciji Makedoniji.

U prvo vrijeme, nakon oficijelnog proglašenja (16. januara 27. god. p. n. e.) Augusta za „Prvog građanina“ (princepsa) imperija rimskog naroda, provincija Ilirik se prostirala samo u dinarskom brdsko – planinskom području i dijelu panonskog bazena. Zato je Rimska država pokrenula osvajачke poduhvate i u Panoniji. Ova sjeverna oblast provincije Ilirik je konačno potčinjena 9. god. p. n. e. nakon ratnih kampanje kojima je zapovijedao Tiberije, stariji sin Augustove treće supruge Livije iz njenoga ranijeg braka sa senatorom Klaudijem Neronom. Ali u vrijeme ratovanja u Panoniji, i Iliri sa juga su bunili više puta, a čak su privremeno uspjeli osloboditi i Salonu. Nakon predaje Panonije, umirili su se i Iliri u dinarskom pojasu.

Rimska uprava nad provincijom Ilirik zasnivala se na dobro organiziranoj eksploataciji resursa. Prvo su pod svoju upravu stavili rudnike u kojima su zapošljavali jeftinu domaću radnu snagu. Sirovina koja je odlazila u Italiju, vraćala bi se kao skupi obrađeni materijal. Rimska država je svu zemlju za koju domorodci nisu mogli dokazati da pripada nekome ili nisu proglašavali državnom imala je penziju.

TERRA ILLYRIA

zaostaliim načinom privređivanja nije cirkuliralo dosta gotovog novca imperijalna administracija se nije ove činjenice i zahtijevala je da izmiruju u gotovom novcu. Pošto je malo u opticaju, a morao se izmirile obaveze prema Imperiji, „skup“. Da bi se došlo do određenog iznosa, moralo se dati mnogo više u grčkim, španskim, malazijskim provincijama. Rimska Imperija otvorenom i slobodnom tržištu, što promućurni i sposobni trgovci (ponajviše iz Sirije i drugih zemalja) da počnu dolaziti u Ilirik jeftiniju robu. To je dovelo do sloma zanatstva i trgovine koje su vodile. Uz sve to, provincijska administracija podložna i korupciji. Svi ovi razlozi naglom osiromašenju ilirskog stanovništva samo jačalo nezadovoljstvo prema provincijskoj upravi, i doseljnim strancima.

Rimska vlast je vršila regrutiranje domaćih u oružane snage Imperije i slanje u borbene jedinice razasute od obala do obala rijeke Tigris, i od rijeke Nila sve do Sahare. Početkom 6. god. n. e. ovlastio Tiberija, koji je u njegov osvajanje kraljevstva Ma pružalo na području današ Austrije i sjeverne Bavarske

Batonov ustanjak

Čovjek
"srebrnik"
planina

© BOSONA 2022.

